

Риндюк І.І.

ад'юнкт;

Яковлєва О.Ю.

студентка,

Національна академія внутрішніх справ

ДОПУСТИМИЙ РІВЕНЬ АЛКОГОЛЮ В КРОВІ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

З досліджень фізіологічної дії алкоголю на центральну нервову систему відомо, що він її пригнічує та спричиняє розлади основних нервових процесів умовно-рефлекторної діяльності людини – збудження та гальмування.

Динаміка і ступінь сп'яніння залежать від кількості вжитого алкоголю, загального стану організму та функціональних особливостей вищих структур головного мозку. Клінічні прояви ступенів сп'яніння певною мірою корелюють із вмістом алкоголю в крові. При легкому ступені цей вміст становить до 0,5-1,5, при середній – 1,5-2,5, при тяжкій – до 6 проміле [1, с. 11].

Для точного визначення концентрації етанолу в крові використовується алкотестер – це прилад для швидкого визначення концентрації алкоголю в крові людини шляхом аналізу видихуваного їм повітря.

Ступінь алкогольного сп'яніння водія в основному залежить від кількості вжитих спиртних напоїв та їх міцності. Також на цей стан впливає вік, вага, стать водія, загальний стан його організму та навіть їжа, спожита під час чи до вживання алкоголю. На порожній шлунок концентрація алкоголю в крові людини наростає набагато швидше і досягає максимуму приблизно через 30-80 хвилин, на повний шлунок процеси всмоктування спирту протікають повільніше – максимум алкоголю в крові спостерігається через 90-180 хвилин [2, с. 1].

Допустимий рівень алкоголю у крові для водіїв в Україні не повинен перевищувати 0,2 проміле. Згідно Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) передбачено, що керування транспортними засобами у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, а також передача керування транспортним засобом особі, які перебуває в стані такого сп'яніння чи під впливом лікарських

препаратів, караються штрафом від 10200 грн до 20400 грн з позбавленням права керування транспортними засобами на строк від 1 до 3 років. Якщо такі дії вчинено повторно, то штраф становитиме 40800 грн з позбавленням права керування транспортними засобами на строк 10 років [3, с. 99].

Огляд водія на стан алкогольного сп'яніння може проводитися поліцейськими безпосередньо на місці зупинки транспортного засобу в присутності двох свідків відповідно до чинного законодавства. В такому випадку огляд водія зазвичай проводять за допомогою приладу «Drager Alcotest 6810». Відмова водія від проходження огляду на стан алкогольного сп'яніння, запропонованого поліцейським та в медичному закладі – прирівнюється до керування транспортним засобом в стані сп'яніння. Для водія це означає складання протоколу про адміністративне правопорушення, передбачене статтею 130 КУпАП, притягнення його судом до адміністративної відповідальності та позбавлення права керування транспортними засобами разом із накладенням штрафу [4, с. 12].

Водночас у Німеччині законодавцем введено градацію відповідальності в залежності від ступеня сп'яніння водія. Так у випадку наявності у крові водія від 0,3 до 1,0 проміле алкоголю останній може відбутися штрафом у розмірі 500-700 євро, натомість у випадку перевищення 1,0 проміле, водієві загрожує не тільки позбавлення посвідчення водія на 5 років, а й свободи [5, с. 2].

У законодавстві Франції аналогічно Німецькому, визначено альтернативну відповідальність в залежності від рівню алкоголю в крові водія. У випадку встановлення більше 0,5 проміле, водієві загрожує штраф від 135 євро, понад 0,8 проміле – куди серйозніший штраф у сумі 4500 євро чи навіть ув'язнення на термін до двох років. У цій країні також діє система штрафних пунктів для водіїв-резидентів Франції. Для водіїв – новачків протягом трьох років з моменту отримання водійського посвідчення граничну межу знижено до 0,2 проміле [6, с. 3].

Скандинавські країни вважаються лідерами за розмірами штрафів для автомобілістів у Європі. У Швеції, як і в Україні, відносно низька гранична межа допустимого алкоголю в крові – 0,2 проміле. Утім, передбачені покарання куди серйозніші. У цій країні немає чітко встановлених розмірів штрафів за водіння транспортного засобу в нетверезому стані. Сума штрафу в найбільшій мірі залежить від доходів правопорушника. Мінімальний штраф передбачено на рівні суми доходу

водія за 40 днів. Також законодавство Швеції передбачає можливість позбавлення волі водія терміном до шести місяців. У випадку з вмістом алкоголю в крові на рівні понад 1,0 проміле водієві вже загрожує позбавлення волі на строк до двох років. Слід зауважити, що указані законодавчі норми розповсюджуються й на осіб, які керують плавальними засобами, приміром, човном, що в свою чергу дає змогу провести паралелі між законодавством України та Швеції в сфері протидії негативним наслідкам керування транспортними засобами у стані сп'яніння [6, с. 8].

У Польщі передбачено гранично допустиму межу алкоголю в крові водія на рівні 0,2 проміле та штраф за її перевищення розміром від 145 євро. Крім того, навіть низький рівень алкоголю в крові може потягнути за собою позбавлення водійських прав строком від 6 місяців до трьох років та навіть до одного місяця ув'язнення. Якщо рівень алкоголю в крові перевищує 0,5 проміле, водій може опинитися у в'язниці терміном до двох років чи позбутися прав на строк до 10 років. Крім цього, у правопорушника в цій країні також можуть конфіскувати транспортний засіб. Кримінальна відповідальність за водіння в нетверезому стані покликана зменшити кількість ДТП в країні, значна кількість яких відбувається за участі водіїв, які перебувають напідпитку [6, с. 5].

Якщо в Італії помітили водія напідпитку, а в його крові вміст алкоголю від 0,8 до 1,5 проміле, він буде змушений заплатити штраф у розмірі від 800 до 3200 євро. Крім того водій буде позбавлений водійських прав строком від 6 до 12 місяців, а також є ймовірність позбавлення волі строком на пів року. Якщо вміст алкоголю буде перевищувати 1,5 проміле – водій сяде за ґрати терміном до 2 років, заплативши штраф у розмірі до 6 тисяч євро, а також позбудеться прав на 2 роки [7, с. 56].

Проводячи аналіз законодавства України та іноземних держав щодо відповідальності за керування транспортними засобами у стані сп'яніння можна прийти до висновку, що Україна, як держава, на даний час має досить лояльні стягнення, для осіб, які керують транспортними засобами у стані сп'яніння. В той же час для усунення цих негативних явищ слід звернути увагу на досвід інших, в тому числі сусідніх, держав щодо посилення відповідальності, яке б передбачало диференційований та актуальний викликам часу підхід визначення як розміру так і характеру стягнення, що застосовується до правопорушника.

Список використаних джерел:

1. Христов О.Л. Судова психіатрія: конспект лекцій; Дніпро, 2018. – 18 с. – (11).
2. Юридичний портал України. Строки виведення алкоголю: коли можна сідати за кермо. URL: <https://www.lawportal.com.ua/stroki-vivedennja-alkogolju-koli-mozhna-za-kermo.html>.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон від 07.12.1984 р. № 8073-Х. Дата оновлення: 07.02.2019. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
4. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: Наказ МВС України від 07.11.2015 р. № 1395. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1408>.
5. Банчук О.А. Законодавство про адміністративні делікти європейських держав: загальна характеристика. URL: <http://applaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/1-11-2015/item/415-zakonodavstvo-pro-administratyvni-delikty-yevropeyskykh-derzhav-zahalna-kharakterystyka-banchuk-o-a>.
6. Motor media review. Алкоголь за кермом як штрафують водіїв на підпитку в Європі. URL: <http://mmr.net.ua/advice/rules/25362>.
7. Del reato. Codice penale. URL: <https://www.altalex.com/documents/news/2014/12/09/del-reato>.